

4.3.2013

Valtionvarainministeriö

Lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

Porvoon kaupunginhallitus on päättänyt antaa seuraavan lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta:

Porvoon kaupunki viittaa keskeisiltä osiltaan 11.4.2012 kaupunginvaltuuston antamaan lausuntoon valtiovarainministeriölle sekä toteaa yleisesti, että kuntarakenteen muutos on välttämätön osa julkisten hyvinvointipalvelujen turvaamista. Vain vahva peruskunta voi uskottavasti ja tuloksellisesti hoitaa elinvoimapolitiikkaa. Rakennemuutosta on myös hyvä mahdollisuuksien mukaan kiirehtiä. Erityisesti kaupunki tukee lain keskeistä tavoitetta vahvoin peruskuntiin pohjautuvasta elinvoimaisesta kuntarakenteesta ja pitää tärkeänä, että uudistus tukee julkisten hyvinvointipalveluiden säilymistä kunta-perusteisina.

Lain tullessa voimaan on myös Porvoon osallistuttava selvitysten tekemiseen, koska alueella ei kaupungin näkemyksen mukaan muutoin ole saavutettavissa lain edellytyksiä täyttävää toiminnallista kokonaisuutta. Kaupungilla on valmius käynnistää välittömästi neuvottelut selvitysalueesta tai -alueista.

Kaupunki toteaa, että asetetut määräajat ovat haasteellisia erityisesti ottaen huomioon muutoksen vaatiman kuntalaisten ja yhteisöjen laajan osallisuuden demokraattisessa päätöksentekomenettelyssä sekä yhdistymisselvitysten ja mahdollisten täytäntöönpanojen vaatiman laajuuden.

Kuntarakenteeseen liittyy olennaisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden tuleva järjestäminen alueella. Kaupunki katsoo, että mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja rahoitus edellyttää lähitulevaisuudessa yli 50.000 asukkaan väestöpohjaa, on harkittava ensisijaisena kuntarakennevaihtoehtona

4.3.2013

itäisellä Uudellamaalla vahvan peruskunnan muodostamista nykyisen Porvoon sairaanhoitoalueen määrittelemästä alueesta (Porvoon ja Loviisan kaupungit, Sipoon, Pornaisten, Askolan ja Lapinjärven kunnat) sekä Myrskylän ja Pukkilan kunnista. Yhteenlaskettu väestöpohja alueella olisi tällöin noin 101.000 asukasta. Näin muodostuva vahva peruskunta olisi selkeimmin hallitusohjelman ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen tavoitteiden mukainen.

On kuitenkin myös huomioitava, että myös nykyinen Porvoon kaupunki täyttää niin kuntarakennelakiluonnoksen kuin sote – palvelurakenteen osalta keskeiset vaatimukset ja muodostaa vahvan peruskunnan.

Kuntalaisten hyvinvointiin vaikuttaa moni muukin asia kuin sosiaali- ja terveydenhuolto. Kokonaisuuden ollessa kunnan käsissä, mm. asumisen, liikenteen, koulutuksen sekä liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden suunnittelu edistävät sosiaali- ja terveyspalveluiden ohella asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia. Kun toiminnan rahoitus- ja järjestämisvastuu säilyy vahvalla peruskunnalla, se hallitsee omalla päätöksenteollaan myös sosiaali- ja terveydenhuollon keskeisiä kustannuksia. Toiminnan johto, demokraattiset menettelyt ja vastuut ovat selkeät ja parhaiten hallinnassa vahvassa peruskunnassa ja mahdollisuudet vastata sosiaali- ja terveydenhuollon mahdollisimman laajasta palvelukokonaisuudesta säilyvät myös 2020- ja 2030- luvulla. Porvoon kaupungin lähtökohtana on taata myös alueen ruotsinkielisten palveluiden kehittyminen.

Haasteena kuntarakennelakiluonnoksesta lausuntoa annettaessa on, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta ohjaavasta lainvalmistelusta ja sen keskeistä ratkaisusta ei ole riittävää tietoa, jotta kuntarakennelakiluonnokseen voisi ottaa yksiselitteistä kantaa. On erityisesti epäselvää, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluja voidaan antaa järjestettäväksi alle 50.000 asukkaalle kunnalle.

Kaupunki esittää kuntarakennelakiluonnosta täydennettäväksi siten, että toisen asteen koulutus otetaan yhdeksi selvitysten kohteeksi ja perusteeksi. Kunnille tulisi harkita säädettäväksi kokonaisvastuu nuorten koulutuksesta toinen aste mukaan lukien. Kaupunki toteaa, että niin yleissivistävä kuin ammatillinen koulutus ovat olennainen osa vahvan peruskunnan toi-

4.3.2013

mintaa ja taloutta.

Erityisesti kunta- ja valtiosuuslainsäädännön muutokset vaikuttavat vahvan peruskunnan toiminta- ja kehitysmahdollisuuksiin. Siksi on keskeistä, että myös tuleva lainsäädäntö tunnistaa ja ottaa huomioon kuntarakenneuudistuksen tavoitteet ja on osaltaan tukemassa uudistusta.

Kaupunki katsoo, että kuntarakenneuudistuksesta saadaan paras hyöty, kun työ- ja toimintatapoja sekä henkilöstön tehtäviä voidaan muuttaa joustavasti. Kuntien yhdistäminen tuo mukanaan myös tarpeen palvelussuhteiden ehtojen harmonisoimiselle. Jotta työvoimakustannukset eivät nousisi yhdistymisen seurauksena hallitsemattomasti, on tärkeää, että harmonisointi voidaan tehdä tarvittaessa lainsäädännön turvin porrastettuna esimerkiksi samassa ajassa, minkä muutosturva kestää.

PORVOON KAUPUNGINHALLITUS

Jukka-Pekka Ujula
kaupunginjohtaja

Roope Lenkkeri
vs. hallintojohtaja